

Lausuntomme pohjavesien suojelun sääntelyn kehittämistä tarkastelleen työryhmän raportista

Yhdymme Maa- ja metsätaloustuottain Keskusliiton lausuntoon raportista, mutta tuomme esiin muutamia oman toimialueemme näkökulmia.

1) Korvaukset maanomistajille

Pidämme pohjavesien suojelua erittäin tärkeänä asiana, mutta haluamme korostaa, että ylivarovaisuutta, joka haittaa tai jopa estää yksittäisen maanomistajan toimintaa kohtuuttomasti, on vältettävä. Kun suojelutoimenpiteitä suunnitellaan, on samanaikaisesti suunniteltava myös korvauskäytännöt maanomistajille.

2) Tutkimustiedon lisääminen ja ohjeistuksen selkeys

Raportissa on otettu huomioon hyvin metsätaloudessa vesiensuojelua ohjaavat keinot ja lain lisäksi tulevat vapaaehtoiset toimet. Toimijan näkökulmasta on tärkeää, että säädökset ovat selkeästi löydettävissä ja että määräykset perustuvat tutkimustietoon. esimerkiksi alueellisissa vesienhoidon yhteistyöryhmissä näkemykset perustuvat monesti osallistujien omiin arvioihin. Ohjeistuksen ja suunnittelun tulee olla riittävän yksinkertaista, jotta tulkinta ei vaihteile kunnittain. Myös päätöksiä tekeväälle viranomaiselle on oltava selkeää, milloin hän toimii lain, milloin suosituksen perusteella.

3) Metsätalouden kunnostusojitus pohjavesialueilla

Uudisojitus pohjavesialueilla ei tehdä PEFC-metsäsertifointiin sitoutuneiden maanomistajien mailla, mikä kattaa noin 95 prosenttia metsätalousmaasta. Lisäyksenä raporttiin sivulla 27; PEFC-sertifiointikriteeri 18: "Metsäorganisaatioiden laatimiin kunnostusojitus suunnitelmiin sisältyy vesiensuojelusuunnitelma, johon sisältyvät vesiensuojelutoimenpiteet on toteutettu tarkoituksenmukaisella tavalla". Tämä kriteeri kattaa myös pohjavesialueilla toimimisen. Pohjavesialueilla toimittaessa noudatetaan erityistä tarkkaavaisuutta ja jokaisesta kunnostusojitushankkeesta tehdään oma vesiensuojelusuunnitelma. ELY-keskukseen hankkeista ilmoitetaan ilmoittamismenettelyn kautta. Ongelmallisiksi koemme tilanteet, joissa maanomistaja ohjataan riittämättömin perusteluin hakemaan kunnostusojitukselle vesilain mukaista lupaa Aluehallintovirastosta pienissäkin kunnostusojitushankkeissa. ELY-keskusten linjaukset vaihtelevat alueittain, mikä johtaa metsänomistajien eriarvoiseen asemaan metsän sijaintipaikkakunnasta riippuen. Raportissa ehdotetut jatkotoimenpiteet kuntia koskien on syytä laajentaa koskemaan myös alueellisten ELY-keskusten toimintaa ja jakamaan parhaita käytäntöjä yli toimialuerajojen.

Metsänomistajien liitto Etelä-Suomi,
Asta Sarkki